

VERMISCHTES (december 2018)

De vergadering van de **Synode van de EKD** had als hoofdt thema “Geloof van jonge mensen”. In het besluit “Verder kijken – de Evangelische Kerk gaat veranderen” worden belangrijke doeleinden voor de verdere vormgeving van de kerk benoemd, zoals o.a. een intensievere participatie van jonge mensen aan bestuurlijke taken, de kerkmuziek verder open te stellen voor populaire muziek en het engagement van vrijwilligers intensiever te bevorderen. »Wij zien, dat veel jonge volwassenen hun eigen ervaringen en ideeën hebben over hoe samen zijn in de kerk vorm gegeven kan worden. Dit potentiaal moeten wij in de toekomst beter benutten...Het doorgeven van het Evangelium is een gezamenlijke opdracht aan alle gelovigen« zei de preses Irmgard Schwätzer. Zij beklemtoonde dat door de mogelijkheden die vooral de digitalisering biedt, de kerk de kans krijgt om op te leven en ook buiten de kerkmuren weer in gesprek te komen. Verder werd een tot een “digitaliserings-offensief” besloten. Dit houdt in dat er een innovatiefonds (rond één miljoen euro) wordt opgericht waaruit digitale innovaties ook op korte termijn gesteund kunnen worden. Verder krijgt de EKD nu een manager voor digitalisering, een hoofd ethicus voor de digitale vooruitgang en een ICT expert. Een concreet project is de “digitale Kirchen-Finder”. Deze internetsite is de doorontwikkelde site “Kirche bei Dir” en geeft iedereen de kans om precies die kerk (in zijn buurt) te vinden, die hij zoekt (b.v. liturgie, muziek of toegankelijkheid). Daarnaast ontstaat een mediaplatform die door alle gemeentes gebruikt kan worden. »Om digitale ontwikkeling vorm te kunnen geven zijn “de velen” en hun netwerken nodig. En wie het goed bekijkt heeft snel door, dat daar een kans ligt om de kerk tot nieuw leven te brengen.« De voorgestelde maatregelen zijn gebaseerd op vier strategische doeleinden, die toegevoegd kunnen worden aan communicatie en cultuur, processen en standaards maar ook ethiek en theologie. Volgens Kirchenpräsident Jung heeft de digitale omzetting dringend een ethisch - theologische reflectie nodig binnen het publieke debat. »Vooral de ontwikkeling van de kunstmatige intelligentie leidt automatisch tot het stellen van een van de oude centrale theologische vragen “Wat is de mens?”« (EKD 14-11-2018)

De **Synode van de Nordkirche** heeft op haar laatste bijeenkomst besloten maar één opvolger voor de bisschoppen van Maltzahn en Abromeit te kiezen. Dit zal eind februari 2019 door de in november nieuwgekozen Synode gebeuren. De Nordkirche hoort met meer dan twee miljoen leden bij de zes grootste Landeskirchen. Rond 1000 gemeenten met bijna 1900 kerken en kapellen zijn bij haar aangesloten. Vanaf oktober 2019 zullen er dan drie bisschoppen en één Landesbisschop hiervan de vertegenwoordiger zijn, waarbij Landesbisschop Gerhard Ulrich in april 2019 zal worden opgevolgd door Kristina Kühnbaum-Schmidt (nu nog Regionalbisschop in Thüringen). Vastgesteld kon worden, dat ofschoon het aantal gemeenteleden terugloopt, het aantal vrijwilligers constant blijft. Daarom zal het vrijwilligerswerk ook in de toekomst nog sterker worden bevorderd. Verder werd er gesproken over de nog steeds verschillende arbeidsrechten voor kerkelijke werknemers in Oost en West. Een nieuwe wet zal meer duidelijkheid moeten brengen. Belangrijk was ook een besluit over een nieuw lectionarium. In de toekomst zullen er vaker teksten uit het Oude Testament worden gelezen en meer onderwerpen behartigd worden, die betrekking hebben op vrouwen, Preses Andreas Tietze bedankte allen en benadrukte dat alle leden van de Synode zich »met veel passie, deskundigheid en een goed gevoel voor de problemen van onze tijd hebben ingezet in deze eerste zes jaren, die heel erg richtinggevend waren.«. (Kirchenztg MV 29-09-2018 / Nordkirche 17-10-2018).

Ook de **Landessynode van de EKBO** heeft op de herfstvergadering belangrijke besluiten genomen: in een verklaring over het kerkasiel wordt er om een humanitaire omgang met vluchtelingen gevraagd en de verklaring van de EKD “Voor een verantwoorde omgang met het kerkasiel” werd getekend. Verder werd een concrete datum geëist voor het beëindigen van de afbouw en het verwerken van bruinkool. Zo zou het goede perspectieven (vooral ook financieel) en planning van de veiligheid voor de structuurverandering in de Lausitz moeten aangeven. Om de toenemende armoede te bestrijden wordt er net zo verlangd naar een herverdeling van de rijkdom als naar een algehele maatschappelijke verantwoording voor het sociale systeem. Bovendien spreekt de Synode de wens uit, dat de godsdienstlessen niet meer vrijblijvend maar als schoolvak worden aangeboden en met een cijfer op de rapporten komen te staan. (ekbo 24-10-2018)

Ter gelegenheid van de **jaarlijkse herdenkingsdag van de pogromnacht** op 9 november 1938 hebben de bisschoppen van Berlijn gezamenlijk opgeroepen tot meer engagement tegen antisemitisme en populisme. »Dit is een schande voor ons land en is niet te tolereren« en het mag niet toegestaan worden, dat »dit mensen verachtende gif« zich in het hele land uitbreidt. Antisemitisme moet »duidelijk en hardop« weersproken worden en het zou nu de tijd zijn om »daartegen op te staan«. Ook de katholieke aartsbisschop vindt het hoog tijd om te handelen. » Met ontzetting, diepe ontsteltenis en verdriet herdenken wij de slachtoffers. ... Brutale en minachtende gedachten en daden« mogen zich niet weer in de maatschappij uitbreiden en daarom moet »de trend om blind achter ideologen en leiders aan te lopen« met de klemtoon op menselijke waardigheid en respect beantwoord worden. De kerken staan pal aan de zijde van Joden, vluchtelingen en minderheden. (ekbo 08-11-2018)

Nieuwe vormen van laagdrempelige kerkdiensten werden in Mecklenburg ontwikkeld. "Gemeenschap, gebed, God, gezang, gyros" was het motto waarmee de evangelische gemeente Stavenhagen iedereen uitnodigde om samen - als proef - een dienst in het Griekse restaurant te vieren. Het thema was "Jesus Christus het licht van de wereld" en zo draaide alles om licht, donkerheid en burn out. Meer mensen dan verwacht namen aan de dienst deel en er ontstond de vraag naar een vervolg. Gepland is "Koinonia 17" (komt uit het Grieks en betekent gemeenschap of vergadering en 17 staat voor de begintijd) vanaf nu twee á drie keer per jaar te laten plaats vinden. (Kirchenztg MV 30-10-2018)

»**unsergemeindebrief.de**« zo heet het nieuwe internetportaal dat de Evangelische Kirche Mitteldeutschland (EKM) samen met "Glaube und Heimat" heeft opgezet. Daarmee krijgen vooral kleine gemeenten de mogelijkheid, om hun "Gemeindebrief" makkelijker samen te stellen en deze door lay-out variaties en redactionele bijdragen uit het hele gebied van de EKM nog aantrekkelijker te maken. De deelname aan kerkdiensten is enorm terug gelopen. Het vermoeden bestaat, dat door het samenvoegen van gemeenten niet altijd meer voor iedereen duidelijk is waar en wanneer een dienst gevierd wordt. Zo hoopt de EKM, die als eerste Landeskirche dit soort van ondersteuning voor de gehele "Gemeindebrief" aan haar gemeenten aanbiedt, dan ook, dat nu meer van haar ongeveer 700.000 leden bereikt en geïnformeerd kunnen worden en de deelname aan de kerkdiensten misschien ook weer wat toeneemt, want de hoeveelheid 'kleine gemeente –blaadjes' kan als »een slapende reus« worden gezien. (Glaube und Heimat 28-10-2018)

Thema-kerken zijn een goede mogelijkheid om vooral kleine dorpskerken interessant te maken en in leven te houden. De stichting "Entschlossene Kirchen" in de Kirchenkreis Zerbst presenteert in nauwe samenwerking met de regionale Tourist Informatie verschillende thema's in (kleine) kerken in de omgeving van Dessau-Roßlau. De kunsthistorica Sonja Hahn beklemtoont dat »de combinatie van platteland en een hoge concentratie aan werelderfgoed heel bijzonder en nergens anders te vinden is ... Wij maken goede afspraken met de stichting, die sinds jaren een belangrijke partner voor ons is en de Thema-kerken zijn helemaal vast verklonken in ons toeristisch concept. « Voorbeelden zijn, naast de kerken langs de Lutherweg, de "Weihnachtskirche" in Polenzko, de "Osterkirche" in Trüben, de "Bibelkirche" in Düben, de "Gesangbuchkirche" in Luso en het "Dorfkirchenmuseum" in Garitz. (Glaube und Heimat 22-10-2018)

De "**Frauenkirchen-Festtage**" stonden dit jaar in het teken van een nieuw te kiezen bestuur, want voorzitter **Prof. Ludwig Güttler** stelde zich niet herkiesbaar en werd tot **erevoorzitter** benoemd.» Ik heb mijn bezigheden, die ik als dienstbaar beschouwde, sowieso tijdelijk beperkt, en ik ben dankbaar dat deze taak voor mij klaar lag. Ik zal ook in de toekomst verbonden blijven met de Frauenkirche en mij met mijn mogelijkheden ervoor inzetten.« Oud-burgemeester Dr. Herbert Wagner was uitgenodigd voor een lezing : "Ludwig Güttler – burgerlijk en institutioneel engagement bij de wederopbouw van de Frauenkirche". (elks 25-10-2018)

(Juliane van der Mossel)